2025

28 d'Abril

Dia Mundial de la Seguretat i la Salut en el Treball

Prevenció i protecció de la salut de la classe treballadora davant dels nous reptes digitals i psicosocials

En el Dia Mundial de la Seguretat i la Salut en el Treball, CCOO i UGT de Catalunya reafirmem el nostre compromís amb la defensa de la seguretat i la salut de les persones treballadores, i d'entorns segurs i saludables com a dret fonamental. El 28 d'abril és una data per recordar totes aquelles persones que han perdut la salut o la vida a la feina, però també és una data per reivindicar i denunciar davant la societat la necessitat de dirigir més atenció vers aquest problema.

El 2024 es van produir **206.980 accidents de treball a Catalunya**, dels quals **115.371 van provocar una baixa laboral**. A més, 108 persones van perdre la vida en un accident laboral. Malgrat la reducció que suposa aquesta dada respecte de la del 2023, continua sent una xifra intolerable, si tenim en compte que el 41 % d'aquestes morts són degudes als riscos clàssics de seguretat, com ara la caiguda en altura o l'atrapament amb màquines. Un altre 44 % té a veure amb patologies no traumàtiques, com infarts o vessaments cerebrals. No hi ha dubte que les xifres denoten la manca de qualitat preventiva a les nostres empreses.

Les persones treballadores tenim dret a tornar a casa sans i estalvis un cop finalitzada la jornada laboral. No estem reclamant compromisos inabastables, sinó únicament aplicar el dret que es garanteixi la nostra seguretat i salut a la feina. Per això, des de CCOO i UGT continuem exigint que s'estableixin les mesures necessàries per posar fi a aquesta insuportable sinistralitat laboral de manera eficaç i immediata. Això requereix necessàriament modificar la llei i negociar i articular un **pla de xoc contra la sinistralitat laboral**, ja que els accidents de treball suposen un drama personal i familiar, i demostren que les condicions de treball són insegures i injustes.

CCOO UGT.cat

28 d'Abril 2025

Dia Mundial de la Seguretat i la Salut al Treball

Tampoc oblidem les víctimes de l'amiant, que estan patint una situació realment injusta, ja que, més de dos anys després de la creació del **fons de compensació** per a les víctimes d'aquest agent cancerigen, encara no s'ha aprovat el **reglament necessari per posar-lo en funcionament**. Des de **CCOO** i **UGT** considerem intolerable aquest retard i instem el Govern central a desbloquejar aquesta situació de manera immediata, concedint unes indemnitzacions adequades i exemptes de tributació de l'IRPF, com ja es fa amb altres col·lectius. En aquest sentit, celebrem l'aprovació parlamentària del Projecte de llei d'erradicació de l'amiant, que ha de permetre resoldre un greu problema de salut pública, mediambiental i laboral, i en el seu procés d'elaboració, de la qual els sindicats CCOO i UGT hem estat part activa. Exigim, però, que el Govern i els ajuntaments despleguin les inversions necessàries per fer-ho possible.

La realitat està marcada per un desenvolupament econòmic i productiu en plena transformació que suposa canvis molt ràpids no només a la feina, sinó també pel que fa als riscos que comporta. **La revolució tecnològica, els efectes del canvi climàtic, l'impacte del treball en la salut mental i la longevitat de la població activa suposen desafiaments importants per a la seguretat i la salut a la feina.** És per això que des de **CCOO** i **UGT** considerem **urgent l'actualització de la normativa preventiva i instem el Govern a intensificar les negociacions iniciades a la Mesa de Diàleg Social fa més d'un any**.

Cal **canviar l'organització preventiva a les empreses** per assolir una major integració de la prevenció dels riscos laborals, **avançar en la qualitat dels serveis de prevenció i millorar la protecció de la salut mental** de les persones treballadores reforçant la prevenció dels riscos psicosocials. També, però, cal **incorporar la diversitat generacional i la perspectiva de gènere en la gestió preventiva**. A més, cal **millorar les condicions de seguretat i salut en el treball a les pimes** a través del reforç de la gestió preventiva. Per això, la participació activa de les persones treballadores és essencial per evitar que el lloc de treball esdevingui un risc per si mateix.

En la modificació normativa s'ha de fer explícita l'obligació empresarial d'avaluar i adoptar mesures que protegeixin la salut mental de les persones treballadores, tenint en compte, a més, **la transformació digital i l'impacte de les noves formes d'organització del treball**.

Considerem, a més, **inajornable l'actualització del quadre de malalties professionals**, **perquè s'hi incloguin**, entre d'altres, **les malalties mentals vinculades al treball i dotar-lo de la perspectiva de gènere necessària**, i perquè s'hi incorporin mecanismes eficaços que evitin la subdeclaració i la subdetecció de les malalties professionals. Es garantiria, així, una identificació i un reconeixement adequats dels riscos laborals.

El desenvolupament tecnològic, amb la digitalització, la robotització o la utilització de la intel·ligència artificial (IA), presenta oportunitats des de l'òptica de la prevenció de riscos laborals, però, fonamentalment, **planteja nous reptes** que cal abordar.

28 d'Abril 2025

Dia Mundial de la Seguretat i la Salut al Treball

Es tracta d'aprofitar l'oportunitat que representa la digitalització per crear llocs de treball més segurs, automatitzant tasques perilloses, minimitzant la feina monòtona o utilitzant la IA per prevenir accidents mitjançant l'anàlisi de dades en temps real per a la detecció de fallades en màquines o l'empitjorament de les condicions ambientals. Es podrien evitar, així, els riscos que es poguessin generar i que habitualment no es tenen en compte.

És especialment rellevant com **la digitalització i la IA a la feina estan incrementant l'exposició a riscos, en particular, als psicosocials** a conseqüència de la intensificació del treball, la manca de desconnexió, el monitoratge i la vigilància constant o la reducció de l'autonomia per realitzar pauses o descansos. Així doncs, el seu impacte en la salut mental de les persones treballadores és un fet evident. Com en qualsevol nova tecnologia, cal fer una avaluació dels riscos abans de la seva implantació i aplicar les mesures de prevenció necessàries.

CCOO i **UGT** veiem necessari **que es garanteixi un punt de trobada entre la innovació dins del mercat de treball i la seguretat i la salut de les persones treballadores**. Per això, **s'han d'establir marcs reguladors justos i ètics que protegeixin els drets de la classe treballadora** tant pel que fa al disseny com a la implementació d'aquestes eines, i que impulsi, alhora, una formació de qualitat en l'ús de les noves tecnologies que permeti conèixer els riscos associats i la manera com utilitzar-les de manera segura.

Els sindicats som crucials en la gestió del canvi que comporta la digitalització i la IA. S'han de **respectar els drets sindicals de la negociació col·lectiva i el diàleg social, i cal enfortir la democràcia als llocs de treball** impulsant canvis tecnològics que beneficiïn tothom. Garantir la participació activa dels sindicats en aquesta transformació ens permetrà crear un futur del treball inclusiu i equitatiu.

És urgent recuperar **l'impuls de les polítiques públiques en matèria de seguretat i salut a la feina** i augmentar els recursos de la Inspecció de Treball, de l'Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball i de l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral, així com de totes les estructures autonòmiques implicades en la prevenció de riscos laborals, així com la creació de jutjats especialitzats en la matèria.

Reclamem, també, la reducció de la jornada laboral a 37,5 hores setmanals sense reducció salarial i amb les mesures acordades amb els sindicats per a un control efectiu del registre horari i del dret a la desconnexió digital. Ara és el moment per a aquest nou avenç, que també ha de millorar la salut de la classe treballadora.

Finalment, volem seguir manifestant **el nostre suport, compromís i reconeixement a la tasca dels delegats i delegades de prevenció**, agraint a totes aquestes persones la seva dedicació per aconseguir que els centres de treball siguin més segurs. Així mateix, fem una crida a les treballadores i treballadors perquè participin als diferents actes convocats amb motiu de la commemoració del 28 d'Abril per aconseguir visibilitzar el drama de la sinistralitat laboral, la manca de compliment de la normativa en matèria de prevenció de riscos laborals per part de les empreses i la necessitat d'actualitzar la normativa per donar resposta als nous reptes del món del treball.